

Войцеховський Б. О.,

студент 5 курсу

І групи Інституту підготовки кадрів для органів юстиції Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого

ВПЛИВ ВІЛЬНОГО НОСІННЯ ЗБРОЇ НА РІВЕНЬ ЗЛОЧИННОСТІ

Ключові слова: зброя, самооборона.

Анотація: розглянуто вплив легалізації обігу зброї на рівень злочинності.

Annotation: the influence of the legalization of arms circulation on the level of crime is considered.

Вплив вільного володіння і носіння зброї на рівень злочинності одна з найбільш спекулятивних тем сучасності. Існують дослідження які стверджують, що «чим більше зброї тим більше злочинності», інші доказують протилежну думку. Яким з цих робіт вірити питання

відкрите.

Ще класик кримінологічної думки Чезаре Беккарія відносив закони забороняючі носіння зброї до помилкових понять про користь. Стверджуючи, що вони обеззброюють тільки тих хто не схильний і не наважиться вчинити злочин. Ці закони погіршують становище тих, на кого здійснюється напад і покращує становище нападника. [1, с. 219]

Вільне володіння зброєю можливо розглядати як засіб запобігання і припинення злочинів. Якщо злочинець знатиме, що його потенційна жертва озброєна, значить і наслідки для нього будуть серйознішими і йому потенційно буде загрозувати не тільки тюремне ув'язнення, а і поранення чи навіть смерть. Тож паралельно повстає питання не тільки володіння і носіння зброї, а і можливість її використання для самооборони на, що об'єктивно впливає національне законодавство і судова практика з цього приводу. Злочинець, щоб відмовитись від злочинного наміру, має бути одночасно переконаний не тільки в наявності в потенційної жертви зброї, а і того що вона не побоїться її використати.

Для визначення впливу вільного носіння зброї на рівень злочинності необхідно враховувати величезну кількість факторів, а не тільки статистику вбивств на 100000 населення, адже сюди входять в тому числі випадки самооборони, вбивств здійснених не з використанням вогнепальної зброї, самогубства, а також багато інших випадків. На нашу думку найбільш точний результат можна отримати якщо враховувати злочини вчинені виключно з легально придбаної зброї, потрібно розділити умисні злочини і з необережності, виключити випадки перевищення меж самооборони і тоді результат буде говорити лише про безпеку, яку можуть нести власники легальної зброї.

Крім того існують потенційні небезпеки пов'язанні з кількістю викрадених одиниць легальної зброї, на яку впливає умови зберігання та перевезення зброї та відповідальність за їх порушення. А підрахувати вплив на запобігання злочинності ще складніше, адже потрібно враховувати набагато більше факторів. На це впливають вимоги до осіб які мають право на зброю і процедура її отримання, належне ведення кулегільзотеки правоохоронними органами, існування «вільних від зброї зон», вимоги щодо прихованого чи відкритого носіння зброї, чи дозволено володіти і носити короткоствольну зброю, легкість придбання зброї та ціна на неї.

О. Бусол, здійснюючи аналіз зарубіжного досвіду легалізації вогнепальної зброї, відмічає позитивний вплив дозволу на володіння і носіння зброї населенням на рівень злочинності. В тому числі він наводить приклади сусідній нам Молдови де це сприяло зниженню злочинності на 40%, Естонії де аналогічні дії знизили злочинність на 80%, Польщі 34% і багато інших країн. В тому числі наведений приклад Великої Британії де заборона короткоствольної зброї призвела до росту насильницьких злочинів. [2, 40-41 с.]

Видасться, що підхід «більше зброї – більше вбивств» є невірним, адже вбиває не зброя, а людина. Хорошим прикладом може бути Ісландія де за даними управління ООН з наркотиків і злочинності станом на 2012 рік один з найнижчих в Європі показників по кількості вбивств на 100000 населення, а саме 0,3 вбивства, що в десятки разів менше чим в Україні, при тому що в Ісландії зброя знаходиться в вільному обігу і понад чверть населення нею володіє. [3, 151 с.]

Якщо говорити про ситуацію, яка зараз в Україні, то варто зазначити, що в Україні відсутній закон який регулює обіг зброї. На даний момент регулювання здійснюється підзаконними НПА. Так громадяни України не можуть мати в володінні короткоствольної нарізної зброї, проте можуть володіти і переносити незарядженою гладкоствольну зброю, мисливські рушниці і карабіни які володіють більшою вогневою силою, але тим не менш нема підстав говорити про те, що така легальна зброя масово застосовується для вчинення злочинів. Володіти і носити короткоствольну зброю в Україні можуть народні депутати, судді, працівники правоохоронних органів і т. д. Також в окрему категорію можна виділити власників нагородної зброї, яка часто отримується за допомогою корупційних шляхів.

Варто зазначити, що легальна зброя набагато рідше використовується для вчинення злочинів оскільки вона зареєстрована на особу власника, а дані про зброю є в кулегільзотеці, тому при вчиненні злочину з легальної зброї злочинця буде набагато легше знайти.

В. Голіна зазначає, що професійно озброєна у плані запобігання громадськість – це дійсно авторитетна сила. Саме така громадськість здатна виконати завдання, зазначені у Законі України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону». [4, 75 с.]

Тож на нашу думку в легалізації зброї і покладення на її власників обов'язку запобігання злочинності призведе до зниження рівня насильницьких злочинів в Україні, а також знизить обіг нелегальної зброї.

Список використаних джерел:

1. Беккариа, Чезаре. О преступлениях и наказаниях : пер. с итал. / Чеза ре Бек кариа. — К. : Ин Юре, 2014. — 240 с.
2. О. Бусол. Зарубіжний досвід легалізації вогнепальної зброї та можливість запровадження на території України. Громадська думка про правотворення №5 (130) 2017. – К. 36-48 с.
3. United Nations Office on Drugs and Crime. Global study on homicide. – Відень. 2013. – 163 с.
Електроний режим доступу:
http://www.unodc.org/documents/gsh/pdfs/2014_GLOBAL_HOMICIDE_BOOK_web.pdf
4. В. В. Голіна. Об'єкт громадського запобіжного впливу у сфері протидії злочинності. Наукові дослідження №29 2015.– Х. 2015. – 65-77 с.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ

У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман;
проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

3-68 **Злочинність** у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017